

فساد را از خط تفکیک می‌کنیم

وقتی مشکلی حقوقی و قضایی برای یکی از فعالان بخش خصوصی و تولیدی ایجاد می‌شود این آمادگی را داریم که پندبرای تضامین هم‌صنفان او باشیم؛ ما فساد را از خط تفکیک می‌دهیم و می‌دانیم که فرق است میان آن تولیدکننده و فعال اقتصادی که به‌واسطه نوسانات بازار متضرر شده و در اجرای تعهداتش ناکام مانده و آنکه با نیت و غرض سوء و فساد وارد بازار شده است. به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه گفت: بارها تأکید کرده‌ایم که وقتی مشکلی قضایی و حقوقی برای یک تولیدکننده پیش آید، تمام تلاش خود را می‌کنیم که در چرخه تولید او هیچ توقفی ایجاد نشود و ابزار تولیدش توقیف نشود. او افزود: در برخی از پرونده‌های قضایی که برای فعالان بخش خصوصی گشوده می‌شود، ردپای رقابت‌های صنفی مشاهده می‌شود؛ فلذا به دستگاه‌های نظارتی تأکید شده که وقتی پرونده‌ای علیه یک فعال بخش خصوصی با گزارشات رقیب او گشوده می‌شود، کاملاً نسبت به جوانب امر دقت و اطمینان نظر داشته باشید و اینگونه نباشد که یک فعال بخش خصوصی با انگیزه‌هایی خاص، توسط رقیبش حذف شود.

هدف مشترک داریم

هیچگاه در ارتباط دولت و نهادهای عمومی احساس نکردیم که در دو طرف میز هستیم چراکه یک هدف و راه مشترک داریم و از این رویکرد به‌ویژه در جنگ ۱۲ روزه پاسخ خوبی گرفتیم. به گزارش ایسنا، محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور با تأکید بر اهمیت حفظ آمادگی در شرایط توقف آتش و با بیان این که باید دست ما در برابر دشمن پُر باشد، به برنامه‌های تهیه‌شده اقتصادی و مدیریتی در دولت چهاردهم اشاره و عنوان کرد: در دوران جنگ ۱۲ روزه دولت به وزرا و استانداران اختیارات لازم را تفویض کرد. راهبردار ما از شهریور سال گذشته بر این اساس بود که این شرایط خاص را به مردم القا نکنیم که در برقراری آرامش در جامعه نیز عملکرد خوبی داشتیم. در مقطع فعلی نیز کماکان این راهبردار دنبال می‌کنیم.

تولید ۷۰ درصدی غذا توسط زنان روستایی

مطالعات نشان می‌دهد ۵۰ تا ۷۰ درصد تولید غذا و فعالیت ترمیم‌زیست محیطی از طریق زنان روستایی و عشایری انجام می‌شود. به گزارش ایلنا، شینا انصاری، رئیس سازمان ملی محیط زیست، گفت: زنان روستایی از ارکان اصلی اقتصاد هستند و در حوزه کشاورزی، دامداری، صنایع دستی، مدیریت محیط‌زیست و منابع طبیعی نقش پررنگ و مهمی دارند. آنها نه تنها تولیدکننده محصولات کشاورزی، بلکه مروجان حفاظت از محیط زیست و استفاده بهینه از منابع پایه هستند. حفاظت از محیط‌زیست برای این زنان تنها یک وظیفه نیست بلکه هویت آنهاست چون نسبت به ارزش منابع طبیعی و ذخایر پایه آگاه هستند. او افزود: زنان روستایی با ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری خرد در روستاها اقدامات مؤثری در تأمین امنیت غذایی داشته‌اند. این صندوق‌های خرد نه تنها یک ابزار مالی و مادی، بلکه نشانه اعتماد و تلاش این زنان روستایی است.

حذف ناوگان ارواح؟

از روز گذشته فروش نفت از محرمانگی امنیتی به شفافیت بازدارنده تغییر ماهیت داد

رقیه ندایی
خبرنگار اقتصادی

گزارش انرژی

برای اولین بار پس از هفت سال ونیم موقعیت نفتکش‌های ایرانی دوباره روی نقشه جهانی ظاهر شد. بر همین اساس از روز گذشته داده‌های دریایی سامانه بین‌المللی AIS نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از ناوگان نفتی موقعیت واقعی خود را بدون جعل یا خاموشی ناوبری مخاثر می‌کنند. این اتفاق از سال ۲۰۱۸ و پس از آغاز تحریم‌های نفتی علیه ایران رخ نداده بود و طی هفت سال اخیر ایران به صورت پنهان صادرات نفت خود را انجام می‌داد و اکنون با تغییر شرایط تحریمی و آغاز مکانیسم ماشه، ایران تصمیم به افزایش شفافیت صادرات نفت خود گرفته است که به نوعی می‌شود گفت پس از هفت و سال روند حمل‌ونقل نفت ایران دیده شد. عبدالله باباخانی، کارشناس حوزه انرژی نیز در همین خصوص نوشت: «اگر این روند پایدار بماند، باید آن را مهم‌ترین علامت تغییر رفتار صادراتی ایران از ۲۰۱۸ تاکنون دانست. چنین حرکتی می‌تواند مقدمه‌ای برای بازگشت محدود ایران به شفافیت دریایی، یا نشانه‌ای از مذاکرات پشت‌پرده درباره امنیت مسیرهای انرژی در خلیج فارس باشد.»

از سال ۲۰۱۸ و هم‌زمان با آغاز تحریم‌ها علیه ایران شاهد بودیم که مسیر صادرات نفت ایران تغییر کرد و از آن زمان تا به امروز مسیر یاب‌های نفتکش‌های ایرانی تارسیدن به مقصد موردنظر خاموش شد و به نوعی مسیر نفتکش‌های ایرانی به صورت پنهان درآمد. بیش از هفت سال صادرات نفت ایران، به صورت پنهانی و با هزینه‌های بسیار بالا صورت می‌گرفت و اکنون ایران تصمیم به شفافیت گرفته است.

طی سال‌های گذشته خاموش کردن سیستم داده‌های دریایی سامانه بین‌المللی یک ابزار اساسی برای انتقال نفت و دور زدن تحریم‌ها بود. در هفت سال گذشته کشتی‌ها بدون موقعیت مکانی مشخص بین آب‌های خلیج فارس، تعلقات آسیایی و مسیرهای طولانی به چین یا مالزی رفت‌وآمد می‌کردند که به واسطه مشخص نبودن موقعیت مکانی و دور زدن تحریم‌ها از شرایط بیمه خوبی نیز برخوردار نبودند و در صورت بروز مشکل باید هزینه‌های بالایی توسط کشور مبدأ یعنی ایران پرداخت می‌شد و به نوعی بیمه پوشش‌دهی چندانی نداشت.

فعالان حوزه انرژی عقیده دارند که این شفافیت می‌تواند سیگنال مثبت ایران برای نهادهای نظارتی یا نشانه‌ای از تعامل از آمادگی جهت تعامل رسمی‌تر در بازارهای جهانی

یا پیامی سیاسی به غرب باشد. به گفته یک فعال حوزه انرژی شفاف‌شدن موقعیت کشتی‌ها می‌تواند پیش‌شرطی برای شروع مذاکرات فنی یا نظارتی باشد؛ مثلاً در چارچوب کریدورهای انرژی یا توافقات محدود نفت در برابر کالا. برای این شفافیت چندین فرضیه وجود دارد؛ نخست در سطح داخلی که برخی از دستور مستقیم برای هماهنگی با شرکت بیمه و کشتیرانی سخن می‌گویند و به نوعی برای کاهش ریسک توقیف شناورها در آب‌های آزاد و بازسازی اعتماد خریداران آسیایی از جمله چین در تلاش هستند.

دومین فرضیه محتمل‌تر این است که شامل توافق موقت و رفع جزئی تحریم‌ها است؛ تغییری کاملاً رسمی که به ایران اجازه می‌دهد نفت خود را با هزینه کمتر و با امنیت بالاتر به بازارهای هدف برساند. برخی از کارشناسان حوزه انرژی عقیده دارند که دومین فرضیه در شرایط فعلی می‌تواند این باشد که ایران از این پس می‌تواند به نوعی به صورت غیررسمی نفتکش‌های خود را در آب‌های آزاد به حرکت درآورد.

اگر این روند ادامه‌دار باشد و داده‌های نفتکش‌های ایرانی طی روزهای آتی روی سیستم سامانه بین‌المللی AIS نمایش داده شود، می‌توان گفت که موقعیت ایران در مسیر صادرات و تحریم‌ها تغییر کرده و کشور در یک شرایط اقتصادی و سیاسی جدید قرار گرفته است. در اصل بازگشت داده‌های این نفتکش‌ها می‌تواند اولین قدم برای شفافیت و بازسازی تدریجی کشور با بازارهای جهانی نفت پس از سال ۲۰۱۸ باشد و احتمالاً شاهد افزایش صادرات کشور در بلندمدت باشیم.

کارشناسان عقیده دارند که در حوزه سیاسی این موضوع را می‌توان یک گشایش آزمایشی دانست که نخستین گام برای سنجش واکنش بازارهای بین‌المللی است. در اصل کشور با سنجش نیاز جهانی در شرایط فعلی خود را برای افزایش صادرات آماده می‌کند.

همچنان خبرهای رسمی‌ای در خصوص این موضوع منتشر نشده و مشخص نیست که این روند تا چه زمانی ادامه خواهد یافت؛ آیا نفتکش‌های ایرانی همچنان در نقشه‌ها باقی خواهد ماند یا خیر؟ اما اگر این روند طی هفته‌های پیش رو ادامه‌دار باشد می‌توان گفت که کشور یکی از سخت‌ترین و پیچیده‌ترین دوران تحریم خود را به پایان رسانده است و اگر این روند ادامه‌دار باشد ایران می‌تواند بیشترین صادرات را در کشورهای منطقه داشته باشد.

البته در این بین یک فرضیه دیگر نیز وجود دارد: آن هم احتمال عقب‌نشینی ایران. یعنی طی روزهای آتی شاهد آن باشیم که موقعیت نفتکش‌های ایرانی روی نقشه‌ها پنهان شود و کشور به همان استراتژی سابق خود یعنی صادرات پنهانی بازگردد. حال باید صبور بود و دید چه موقعیتی در انتظار کشور است و موقعیت نفتکش‌های ایرانی طی روزهای آتی چه شرایطی به خود خواهد گرفت، همچنین مقامات ایرانی نسبت به این موضوع واکنش نشان خواهند داد یا خیر؟

عبدالله باباخانی
کارشناس انرژی:
ایران ممکن است با این کار بخواهد مسئولیت هر حادثه احتمالی را از خود سلب کند؛ یعنی اگر کشتی توقیف شد یا هدف قرار گرفت، جامعه جهانی بداند که در حال فعالیت قانونی بوده است.

به عبارت دیگر، این شفافیت شاید نه از سر اعتماد، بلکه از محاسبه دقیق در مواجهه با محیط جدید امنیت انرژی پس از مکانیسم ماشه باشد

▼ کاهش ریسک توقیف نفتکش‌های ایرانی

عبدالله باباخانی، کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» گفت: به‌نظرم ایران وارد فاز جدیدی از بازی شفافیت کنترل‌شده شده است، نه به‌خاطر اعتماد، بلکه برای کاهش ریسک برخورد نظامی و تحریم ثانویه، و نیز برای حفظ کانال‌های صادراتی قانونی از طریق بازیگرانی چون چین، هند یا حتی برخی کشورهای حاشیه خلیج فارس. وی در پاسخ به این پرسش که چرا پس از فعال‌سازی مکانیزم ماشه، ایران تصمیم به آشکارسازی موقعیت نفتکش‌های خود گرفت؟ توضیح داد: پاسخ به این پرسش بسیار مهم و چندلایه است، چون هم بُعد فنی دارد، هم سیاسی، و هم امنیتی. برای پاسخ باید چند سناریو را کنار هم دید تا روشن شود چرا درست پس از فعال شدن مکانیزم ماشه، ایران (یا شبکه کشتیرانی اش) تصمیم گرفته تا پس از هفت‌وینم سال پنهان کاری، موقعیت نفتکش‌ها را آشکار کند.

این کارشناس انرژی توضیح داد: تحلیل در سه سطح است؛ نخست، سطح فنی و عملیاتی که در سه بخش است؛ اول، بازگشت به داده واقعی AIS ممکن است نشانه‌ای از تغییر دستورالعمل عملیاتی کشتیرانی جمهوری اسلامی یا شرکت‌های مرتبط با نفت ایران باشد. دوم، هدف فنی ممکن است کاهش ریسک توقیف یا اشتباه در شناسایی توسط نیروهای دریایی غربی یا کشورهای ثالث باشد. در دوره تحریم‌های سخت، نفتکش‌ها با جعل، موقعیت (spoofing) خود را در مسیرهایی مثل عمان یا اندونزی نشان می‌دادند؛ این کار باعث خطا و در برخی موارد توقیف اشتباه می‌شد و سوم، در شرایط فعلی، ممکن است ایران بخواهد نشان دهد که نفتکش‌هایش در آب‌های بین‌المللی و در چارچوب قوانین IMO حرکت می‌کنند تا از منظر حقوق دریایی، قابل استناد در نهادهای بین‌المللی باشند.

باباخانی با اشاره به دومین سطح گفت: دومین سطح، سطح سیاسی و حقوقی است که این موضوع نیز شامل سه بخش می‌شود. اول، فعال شدن مکانیزم ماشه به‌معنای بازگشت رسمی قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران است؛ در چنین وضعی هر اقدام «پنهان کارانه» در صادرات نفت می‌تواند دلیل جدیدی برای اعمال تحریم‌های ثانویه باشد. دوم، آشکارسازی موقعیت نفتکش‌ها می‌تواند حرکت پیش‌دستانه‌ای از سوی تهران برای اثبات «رفتار شفاف» در تجارت انرژی باشد؛ نوعی مانور دیپلماتیک برای این که بگوید: «ما چیزی برای پنهان کردن نداریم»، همچنین این تغییر می‌تواند در راستای مذاکره یا پیام غیرمستقیم به اروپا و چین تفسیر شود؛ نوعی سیگنال که ایران مایل است بخشی از تجارت انرژی‌اش را به‌صورت رسمی و قابل رهگیری نگه دارد شاید برای جلوگیری از تحریم کامل یا نشان دادن حسن‌نیت محدود.

